

POSTANOWIENIE

Dnia 20 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2020 r.

sprawy K. M. skazanej z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i innych,

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanej

od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 23 grudnia 2019 r., sygn. akt V Ka (...),

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w G. z dnia 12 czerwca 2019 r.,

sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł

I. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

**II. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć
skazaną.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 czerwca 2019 r., w sprawie o sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w G. uznał oskarżoną K. M. za winną popełnienia następujących przestępstw:

- trzech czynów z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., stanowiących ciąg przestępstw w ujęciu art. 91 § 1 k.k. – i za to na podstawie art. 286 § 1 k. k. w zw. z art. 33 § 1 - 3 k. k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał ją na karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 120 stawek dziennych po 10 zł każda;

- trzech czynów z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., stanowiących ciąg przestępstw w ujęciu art. 91 § 1 k.k. – i za to na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 - 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał oskarżoną na karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 120 stawek dziennych po 10 zł każda;

- pięciu czynów z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., stanowiących ciąg przestępstw w ujęciu art. 91 § 1 k.k. – i za to na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 - 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał ją na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 150 stawek dziennych po 10 zł każda;

- czynu z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. - i za to na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 - 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał ją na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych po 10 zł każda;

- czterech czynów z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., stanowiących ciąg przestępstw w ujęciu art. 91 § 1 k.k. – i za to na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 - 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał ją na karę roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 140 stawek dziennych po 10 zł każda;

- trzech czynów z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., stanowiących ciąg przestępstw w ujęciu art. 91 § 1 k.k. – i za to na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 - 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał ją na karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 120 stawek dziennych po 10 zł każda;

Na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 i 2 k.k. i art. 91 § 2 k.k. Sąd połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności i grzywny orzeczone wobec oskarżonej K.M. i wymierzył jej karę łączną w rozmiarze 3 lat pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wymiarze 300 stawek dziennych po 10 zł każda (pkt XXXIV).

Wyrok ten został zaskarżony apelacją przez obrońcę oskarżonej K. M., w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu tej apelacji, wyrokiem z dnia 23 grudnia 2019 r., sygn. akt V Ka (...) Sąd Okręgowy w G. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Od powyższego wyroku Sądu odwoławczego kasację wniósł obrońca skazanej K. M., zaskarżając ten wyrok w całości. Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. oraz art. 526 § 1 k.p.k. zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił rażące naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, polegające na niewłaściwym i niepełnym rozpoznaniu zarzutów i wniosków z apelacji obrońcy z dnia 10 września 2019 r., albowiem Sąd odwoławczy:

- nie ustosunkował się do wszystkich zarzutów i wniosków obrońcy, podnoszonych w środku odwoławczym;
- w sposób nienależyty uzasadnił wydane przez siebie rozstrzygnięcie;
- a nadto niezasadnie i całkowicie dowolnie uznał, że nie udokumentowano uzyskiwania przez skazaną regularnych dochodów, gdy dowody o tym świadczące znajdują się w aktach sprawy, ponieważ zostały przedłożone przez obrońcę.

W konkluzji obrońca wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w G. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi w postępowaniu odwoławczym.

W odpowiedzi na kasację Prokurator Rejonowy w G. wniósł o uznanie jej za oczywiście bezzasadną i oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna i to w stopniu oczywistym, o jakim mowa w art. 535 § 3 k.p.k. Analiza podniesionego w niej zarzutu nie wykazała, by w sprawie miało dojść do rażącego naruszenia prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, o którym mowa w art. 523 § 1 k.p.k.

Odnosząc się do podniesionego przez obrońcę naruszenia standardu kontroli apelacyjnej przez orzekający w sprawie Sąd odwoławczy należało stwierdzić, że do zarzutu apelacyjnego Sąd odwoławczy odniósł się trafnie i rzetelnie. Nie dopuścił się naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., bowiem w sposób prawidłowy rozważył i rzetelnie ustosunkował się w pisemnym

uzasadnieniu wyroku do apelacji obrońcy oskarżonej i wykazał w sposób trafny, że rozstrzygnięcie Sądu I instancji w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze pozbawienia wolności jest trafne i zasadne. Uzasadnienie tego wyroku rzetelnie odnosi się do (jedyne) zarzutu apelacyjnego dotyczącego niewspółmierności wymierzonej kary (stąd nieuzasadnione jest odnoszenie się przez obrońcę do nierozpoznania „zarzutów” w liczbie mnogiej).

Obecnie zarówno zarzuty kasacyjne, jak i uzasadnienie kasacji, odnoszą się także do rozstrzygnięcia o karze pozbawienia wolności – a w szczególności do jednej kwestii – faktu posiadania przez skazaną zatrudnienia, który obrońca miał wykazać za pomocą złożonego do akt sprawy dokumentu. Uzasadnienia tego faktu w apelacji dotyczy jedno zdanie: „Należy również wspomnieć, iż w ostatnim okresie tj. od lutego 2019 roku oskarżona podjęła się również opieki nad członkiem swojej rodziny M. M. (zaświadczenie w załączeniu) co również świadczy pozytywnie o wyrobieniu w niej poczucia odpowiedzialności nie tylko za siebie, ale również najbliższych” – co miało wykazać, że skazana prowadzi odpowiedzialne życie zgodne z prawem. Dziwić więc może, że to jedno zdanie stało się obecnie istotą zarzutu kasacyjnego, którego celem ma być wykazanie deficytów kontroli odwoławczej.

W odniesieniu do wykazywanych przez autora apelacji pozytywnych zmian w życiu skazanej Sąd odwoławczy zauważył: „W kwestii zmiany postawy życiowej należy odnotować, że załączone przez obrońcę dokumenty świadczą o tym, że oskarżona przeszła liczne szkolenia oraz uzyskała w Wielkiej Brytanii numer ubezpieczenia społecznego, brak jest jednak jakiegokolwiek dokumentu, który potwierdzałby uzyskiwanie przez oskarżoną regularnych dochodów z własnej pracy”.

Z analizy dokumentu załączonego do apelacji nie wynika, by był to dokument potwierdzający uzyskiwanie przez skazaną „dochodów z własnej pracy” - jest to dowód na uzyskanie zasiłku opiekuńczego, czyli informacja o prawie do otrzymywania zasiłku dla opiekuna M. M. . Nie jest to więc dowód zatrudnienia – w sensie wykonywania pracy na podstawie umowy, o czym pisał sąd odwoławczy.

Być może doszło tu do nieporozumienia na gruncie leksykalnym, gdyż chociaż, jak słusznie uznał Sąd odwoławczy, zasiłek opiekuńczy to nie pensja

otrzymywana z tytułu wykonywania pracy, to w ogólnym natomiast znaczeniu skarżący miał rację, gdyż zasiłek stanowi także pewnego rodzaju „dochód”. Nawet jednak w takiej sytuacji nie sposób uznać, że skazana jest zatrudniona. Należy też podkreślić, że nie wynika wcale z pisma, na jaki okres został przyznany zasiłek opiekuńczy – w treści tłumaczenia pominięto wiele stron pisma urzędowego, a nie załączono jednocześnie oryginału w języku angielskim. Wreszcie, zostało ono załączone jako dowód na to, „iż w ostatnim okresie tj. od lutego 2019 roku oskarżona podjęła się również opieki nad członkiem swojej rodziny M. M. (zaświadczenie w załączeniu)”, jak wskazano w treści apelacji, a nie na dowód tego, że skazana jest zatrudniona. Nie może więc wynikać z tego twierdzenia konkluzja, że Sąd odwoławczy nietrafnie rozpoznał zarzuty dotyczące wystąpienia przyczyn uzasadniających obniżenie wymiaru kary.

Także prokurator w odpowiedzi na kasację trafnie wskazuje, zgadzając się z Sądem odwoławczym, że „Sąd ocenił dołączony przez obrońcę materiał dowody w sposób prawidłowy i zwięźle odniósł się do niego wskazując, że K. M. nie dostarczyła zaświadczenia o zatrudnieniu. W tym miejscu wskazania wymaga, że otrzymanie zasiłku opiekuńczego w Wielkiej Brytanii od dnia 04.02.2019 r. nie dowodzi tego, że skazana podjęła pracę i w sposób diametralny zmieniła swoje postępowanie. Zauważyć należy, że od popełnienia przestępstw minęło już 16 lat. Przez ten czas, jedynym dokumentem świadczącym o tym, że K. M. uzyskuje jakiegokolwiek legalny dochód jest pozytywne rozpatrzenie przez organ brytyjski jej wniosku o zasiłek opiekuńczy przyznany jej od 04.02.2019 r.”.

Podkreślić także należy, że Sąd odwoławczy starannie odniósł się do zarzutu rażącej niewspółmierności kary i stwierdził - „Oskarżonej przypisano popełnienie łącznie osiemnastu czynów zabronionych, wymierzenie jej kary pozbawienia wolności na zasadzie absorpcji oraz ewentualne warunkowe zawieszenie jej wykonania tylko z tego tytułu, że zostały popełnione w podobny sposób w krótkim okresie czasu stanowiłoby działanie stojące w oczywistej sprzeczności z wyrażonymi w art. 53 § 1 k.k. dyrektywami w zakresie wychowania, prewencji i kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Tego rodzaju rozstrzygnięcie stanowiłoby dla oskarżonej jak i całego społeczeństwa sygnał o opłacalności popełniania dużej liczby przestępstw, zwłaszcza z wysokim natężeniem w krótkim

okresie, tak bowiem należy interpretować wymierzenie kary na zasadzie absorpcji, kiedy to *de facto*, karze podlega tylko jedno z popełnionych przestępstw. (...) Reasumując, wymierzona oskarżonej kara 3 lat pozbawienia wolności jawi się jako odpowiednio zbilansowana, jest bliższa najsurowszej z wymierzonych oskarżonej kar jednostkowych niż ich sumie - co obrońca pomija, nawet zatem na gruncie ustawy obowiązującej w czasie popełnienia przez oskarżoną zarzuconych jej czynów, nie istnieje możliwość warunkowego zawieszenia jej wykonania, przy czym nawet gdyby takowa możliwość istniała byłoby to niezasadne, w przypadku oskarżonej jedynie odbycie kary w warunkach penitencjarnych pozwoli na trwałe wdrożenie jej do przestrzegania porządku prawnego i wywrze odpowiedni efekt wychowawczy”.

W tej sytuacji nie można było uznać, że doszło do wspomnianego w zarzucie kasacyjnym naruszenia przepisów dotyczących sposobu dokonywania kontroli apelacyjnej i w rezultacie, zarzut kasacyjny jawi się jako całkowicie pozbawiony podstaw. W konsekwencji więc konieczne było oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej w trybie art. 535 § 3 k.p.k. O kosztach sądowych postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k., obciążając nimi skazaną.